

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Modernizace výuky v rámci odborných a všeobecných předmětů střední školy.

Číslo projektu: CZ.1.07/1.1.10/01.0021

UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTU TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ

Tento metodický list je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Školní vzdělávací program: **Hotelnictví a turismus**
Kód a název oboru vzdělávání: **65-42-M/01 Hotelnictví**
Délka a forma studia: **čtyřleté denní studium**
Stupeň vzdělání: **střední vzdělání s maturitní zkouškou**
Datum platnosti vzdělávacího programu: **od 1. září 2009 počínaje 1. ročníkem**

UČEBNÍ OSNOVY

Název předmětu:	TECHNOLOGIE PŘÍPRAVY POKRMŮ				
Ročník:	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Počet hodin:	5	3	0	0	

POJETÍ PŘEDMĚTU

Obecné cíle předmětu

Vyučovací předmět vytváří široký základ odborného vzdělání provozně – ekonomického pracovníka ve výrobním středisku. Žáci se seznámí s technologickými postupy přípravy pokrmů, základními druhy strojů a zařízení a organizací a řízením chodu výrobního střediska

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby se žáci:

- naučili ohleduplnosti, odpovědnosti
- uměli pracovat v kolektivu
- pracovali pečlivě, svědomitě, hospodárně a dodržovali pravidla BOZP

Charakteristika učiva

Výuka tohoto předmětu je rozdělena na odborně teoretickou část a odborně praktickou část uskutečňovanou formou praktických cvičení v 1. i 2. ročníku.

V 1. ročníku se žáci seznámí se zásadami bezpečnosti a hygieny práce, vybavením odborných učeben, nákupem a hospodárným využíváním surovin a následným vyúčtováním, zpracováním surovin různými technologickými způsoby. Umí sestavit a samostatně vyrobit jednoduché menu s moderní úpravou na daném inventáři.

Ve 2. ročníku žáci připraví pokrmy pro slavnostní příležitosti, dietní pokrmy, jídla cizích kuchyní, ovládají organizaci a řízení výrobního střediska.

Dvouleté studium tohoto předmětu je zakončeno závěrečným banketem nebo rautem, při kterých žáci předvedou získané kompetence (organizace, kalkulace, příprava pokrmů, servis s využitím moderních trendů).

Předmět úzce navazuje na předměty technika obsluhy a teorie výroby. V praktické části se teoretické poznatky žáků prohlubují praktickým procvičováním a vytvářejí kompetence nezbytné pro navazující předmět praxe.

Pojetí výuky

Výuka probíhá v 1. ročníku 5 hodin týdně (tj. 165 hodin), ve 2. ročníku 3 hodiny týdně (tj. 99 hodin)

Forma výuky:

- skupinové vyučování
- praktická cvičení
- využívání informačních a komunikačních technologií
- využívání základních matematických metod
- učitel – konzultant
- samostatné řešení modulové situace

Jako rozšíření výuky pro zájemce je v 2. ročníku zařazen Kurz studené kuchyně (viz Metodický list).

Hodnocení výsledků žáků

Průběžné hodnocení teoretických znalostí a praktických dovedností. 1. i 2. pololetí je zakončeno srovnávacím testem z teorie. Praktická činnost je v 1 ročníku zakončena přípravou jednoduchého menu, ve 2. ročníku složitým menu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- ohleduplnost - vzájemná spolupráce - aplikace základních matematických postupů (kalkulace pokrmů, nabídka pokrmů, stanovení ceny, vyúčtování) - úspornost a hospodárnost - rozvíjení personálních a interpersonálních dovedností - řešení problémových situací - adaptabilita, flexibilita, kreativita

ROZPIS UČIVA A REALIZACE KOMPETENCÍ

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tématický celek
1. ročník	
Žák/žákyně - uvede zásady hygieny a bezpečnosti práce , učí se tyto zásady aplikovat v praxi - seznámí se s vybavením odborných učeben - ovládá administrativní činnosti spojené s výrobou - seznámí se s organizací práce - chová se hospodárně - seznámí se s návodem a obsluhou různých strojů a přístrojů	Úvod Seznámení s vybavením odborné učebny Zásady hygieny a bezpečnosti práce Normování, základy administrativy Organizace práce v odborné učebně při přípravě pokrmů a výdeji pokrmů.
- seznámí se s přípravou na předběžnou úpravu - ovládá techniky krájení - zvládá a rozumí vhodnosti předběžné úpravy - dodržuje hygienické předpisy	<u>Předběžná úprava potravin</u> Omývání, krájení, dělení, plnění, mletí Předběžně úprava ryb, drůbeže a zvěřiny
- rozeznává vhodný inventář k přípravě různých technologických postupů - ví o technologických ztrátách při různých úpravách - vysvětlí zásady racionální výživy	<u>Základní tepelné úpravy potravin</u> Vaření, dušení, pečení, smažení. Praktické cvičení

- seznámí se s přípravou na předběžnou úpravu - ovládá techniky krájení - zvládá a rozumí vhodnosti předběžné úpravy - dodržuje hygienické předpisy	<u>Předběžná úprava potravin</u> Omyávání, krájení, dělení, plnění, mletí Předběžně úprava ryb, drůbeže a zvěřiny
- zachází hospodárně se svěženými surovinami - ovládá technologické postupy	<u>Zpracování zeleniny a brambor</u> Dělení, význam ve výživě Příprava pokrmů Praktické cvičení
- využívá suroviny vhodné pro racionální výživu - vhodně kombinuje ovoce s obilovinami - zvládá zpracování surovin technologickými postupy i konzervací	<u>Zpracování obilovin a ovoce</u> Dělení, způsoby zpracování Použití v kuchyni Příprava pokrmů Praktické cvičení
- kombinuje vhodně luštěniny s plnohodnotnými bílkovinami a kyselými potravinami - předběžně upraví pokrm a tím ovlivní jeho stravitelnost	<u>Zpracování luštěnin</u> Význam pro výživu Úprava pokrmů Praktické cvičení
- řeší hygienické a skladovací podmínky potravin - využívá základní suroviny v kombinaci s ostatními potravinami - orientuje se v nabídce mléčných výrobků a jejich využití	<u>Zpracování mléka, mléčných výrobků a vajec</u> Nákazy, skladování Základní průmyslové využití Pokrmů z hlavní surovinou – mléko, tvaroh, sýry, vejce Praktické cvičení
- vytvoří harmonický celek přílohy a hlavního pokrmu po stránce chuťové i vzhledové - ovládá gramáž jedné porce - zvládá moderní úpravu příloh a doplňků na inventáři	<u>Přílohy a doplňky k hlavním pokrmům</u> Z brambor, rýže, těstovin, luštěnin, mouky, zeleniny, gramáž Příprava pokrmů z těchto surovin.

	Praktické cvičení
- dokáže k přípravě použít dříve probrané suroviny - kombinuje vhodně suroviny - rozlišuje technologické úpravy závislosti na požadavcích racionální výživy - uvaří krajové speciality	<u>Bezmasé pokrmy</u> Z brambor, zeleniny, obilovin, vajec, sýrů, luštěnin, hub, těstovin, moučné pokrmy. Praktické cvičení
- připraví jednoduché studené předkrmy - orientuje se v nabídce a kvalitě surovin - podává předkrmy na vhodném inventáři a zdobí je	<u>Jednoduché studené předkrmy</u> Saláty, z vajec, sýra, uzenin, zeleniny, ovoce Výroba, úprava na talířích a zdobení. Praktické cvičení
- orientuje se v základních druzích polévek - ovládá rozdíl mezi vložkou a zavářkou - připraví daný typ polévky včetně kalkulace - charakterizuje polévky a vhodnost jejich zařazení do menu	<u>Polévky</u> Význam, druhy, vývary, vložky a zavářky. Bílé, hnědé, přesnídávkové, zdravotní, zvláštní. Způsoby zahušťování a zjemňování Praktické cvičení
- zvýší vhodnými omáčkami chutnost a výživnost pokrmů - orientuje se v základních druzích omáček - využívá i studené omáčky a dipy - prakticky ovládá přípravu omáček	<u>Omáčky</u> Význam, dělení Základní, bílé, hnědé, jemné, studené Praktické cvičení
- rozliší základní druhy masa, jejich odležení a veterinární označení - rozliší použití jednotlivých částí masa v kuchyni - ovládá předběžnou přípravu masa - vyjmenuje způsoby úpravy hovězího masa	<u>Maso jatečných zvířat</u> – význam a odležení <u>Hovězí</u> Použití částí pro tepelnou úpravu Úprava pokrmů z masa a vnitřností Praktické cvičení
- vysvětlí použití masa pro dietní stravování - rozlišuje použití jednotlivých částí masa v kuchyni - zvládá všechny technologické úpravy tohoto masa - dokáže zvýraznit chuť masa vhodnými doplňky	<u>Telecí</u> Dělení Použití jednotlivých částí Úpravy pokrmů a vnitřností

	Praktické cvičení
- využívá všechny části včetně vnitřností - používá všechny tepelné úpravy - dokáže moderním způsobem snížit vysokou energetickou hodnotu tohoto masa - využívá úpravy uzeného masa	<u>Vepřové</u> Dělení <u>Použití jednotlivých částí</u> Úprava pokrmů a vnitřností, uzené maso. Praktické cvičení
- vyjmenuje zásady podávání skopového masa - vhodně kombinuje s různými druhy koření - dokáže je vhodně upravit na inventář a doplnit přílohami	<u>Skopové, jehněčí, kůzlečí, králičí</u> Dělení Úprava pokrmů Praktické cvičení
- ovládá všechny technologické postupy - využívá méně hodnotných částí mas k přípravě pokrmů - rozlišuje stupně hrubosti mletí, různé tvary - formuluje hygienické předpisy pro zpracování mletého masa	<u>Mleté maso</u> Hygienu, zpracování Úprava pokrmů všemi technologickými postupy Praktické cvičení
- vyjmenuje způsoby skladování a využívají jej - připravuje pokrmy ze sladkovodních i mořských ryb všemi technologickými způsoby	<u>Pokrmy z ryb</u> Složení masa Úprava pokrmů z ryb sladkovodních i mořských Vhodné přílohy a doplňky Praktické cvičení
- ovládá několik druhů nádivek - připravuje pokrmy všemi technologickými způsoby - orientuje se v nabídce konvenience food - dodržuje hygienické předpisy při přípravě drůbeže	<u>Pokrmy z drůbeže</u> Dělení Úprava pokrmů Vhodnost pro výživu Praktické cvičení

- zvládá způsoby nakládání do marinád - formuluje dělení zvěřiny - připravuje pokrmy vhodnými technologickými způsoby - vhodně kombinuje pokrmy s přílohou	<u>Pokrmy ze zvěřiny</u> Dělení Úprava pokrmů pernaté, srstnaté, vysoké a nízké různými technologickými způsoby Příprava jednoduchého menu na základě získaných kompetencí
2. ročník	
- upravuje je samostatně na talíř - kombinuje několik výrobků od stejné základní suroviny na mísu a moderně zdobí	<u>Studená kuchyně</u> Složité saláty, aspiky, galantiny, pěny, paštiky, obložené chlebičky, kanapky Praktické cvičení
- rozlišuje rozdíl mezi jídelním lístkem a menu - charakterizuje vhodné pokrmy a jejich kombinace s přílohami - dodržuje pořadí pokrmů a grafický vzhled - samostatně vytváří jídelní lístky	<u>Gastronomická pravidla</u> Jídelní lístky, menu Vhodné pokrmy Praktické cv
- připraví pokrmy ze všech druhů mas - vysvětlí vhodnost částí mas pro pokrmy na objednávku - dokáže k nim přiřadit vhodné přílohy a esteticky je upravit na vhodný inventář - připravuje pokrmy v papilotě, alobalu, na grilu	<u>Pokrmy na objednávku</u> Technika přípravy – papilota, gril, alobal Jateční masa, ryby, drůbež, zvěřina, vnitřnosti Praktické cvičení
- je schopen připravit základní druhy těst - využívá vědomosti při přípravě jednoduchých moučníků - vysvětlí kombinaci těst s ovocem a mléčnými výrobky	<u>Jednoduché moučníky</u> Kynuté, plundrové, piškotové, listové, odpalované, linecké, lité, tvarohové těsto. Praktické cvičení
- ovládá přípravu speciálních moučníků z méně známých těst - využívá krémy, pudinky a zmrzliny k ostatním moučníkům - vysvětlí přípravu flambování - odlehčí krémy i dezerty a vhodně doplnit ovocem - dokáže vytvořit jednoduché ozdoby z cukru a čok	<u>Speciální moučníky a zmrzliny</u> Cukrářské výrobky, dorty, krémy a ostatní složité moučníky. Lehké moučníky zařazované do menu. Použití ovoce a zmrzliny do moučníků. Praktické cvičení

- dokáže reagovat na požadavky složité obsluhy - pochopí vhodnost speciálního inventáře - je schopen vytvořit vlastní kalkulaci dle gastronomických požadavků	<u>Speciální pokrmy</u> Polévky studené, speciální, na objednávku, národní, dietní. Složité omáčky Praktické cvičení
- vysvětlí vhodnost potravin na teplé předkrmy - zařadí do menu - připraví lehké a atraktivní předkrmy - seznámí se s méně známými druhy zeleniny	<u>Teplé předkrmy</u> Z vajec, sýrů, zeleniny, masa, ryb Ragú, soté, haše Praktická cvičení
- vysvětlí způsoby marinování sladkovodních i mořských ryb - využívá konvence food - ovládá úpravy všemi technologickými způsoby - vysvětlí moderní úpravu na lávovém kameni - připraví koryše, plody moře, žáby	<u>Speciální úprava ryb a darů moře</u> Plněné, marinované, mořské ovoce, koryši, měkkýši, lasturovci. Způsoby úpravy a vhodnost příloh Praktické cvičení
- připraví typické zahraniční a národní pokrmy. - prakticky si vyzkouší všechny typické pokrmy kuchyní evropských, asijských, amerických	<u>Cizí kuchyně</u> Typické pokrmy dané kuchyně Technologické zásady přípravy. Praktické cvičení
- charakterizuje základní druhy a označení diet - na jejich základě připraví pokrmy a nápoje - rozlišuje použití surovin a postupů - prakticky si žáci vyzkouší typické pokrmy a způsoby přípravy pro danou dietu	<u>Dietní pokrmy</u> Vhodné pokrmy na danou dietu
- navrhuje nabídku pokrmů dle zadaného tématu - konzultuje své návrhy s učitelem - připravuje kalkulace dané i vlastní a samostatně připraví pokrmy a upraví je na vhodný inventář - dbá na hospodárnost a dodržují hygienu a bezpečnost práce - prezentuje své výrobky - provádí zhodnocení a vyúčtování	Sestavení nabídky pokrmů závěrečného rautu (banketu)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Modernizace výuky v rámci odborných a všeobecných předmětů střední školy.

Číslo projektu: CZ.1.07/1.1.10/01.0021

METODICKÝ LIST KE KURZU STUDENÉ KUCHYNĚ

Tento metodický list je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Dny	Časový plán	Téma	Osvojené kompetence
1.	7,30 – 11,30	Teorie – Seznámení s učivem, BOZP a hygiena při práci, výrobky studené kuchyně	Dodržuje hygienické předpisy. Orientuje se v nových moserních pohledech na gastronomické znalosti ve studené kuchyni.
	12,00 – 16,00	Praxe – Pěny, pomazánky, chlebíčky, kanapky, koktejly, Úklid pracoviště	Rozezná pěnu, fáš, pomazánku. Rozlišuje jednodruhové a vícepruhové chlebíčky a kanapky.
2.	7,30 – 10,30	Teorie – plněná zelenina, ovoce, plněné vejce, carpacio, košíčky, barchetky	Chová se hospodárně. Pojmenuje výživové ztráty při úpravách ovoce, zeleniny.
	10,30 – 16,00	Praxe – praktická příprava výrobků. Úklid pracoviště.	Vhodnými surovinami plní ovoce, zeleninu, vejce. Zdobí výrobky tón v tónu, kontrastně.
3.	7,30 – 9,30	Teorie – výrobky ze sýrů, z masa, ozdoby z těst.	Orientuje se v nabídce sýrů a masa.
	9,30 – 16,00	Praxe – sýrové rolády, koule, řezy, nakládané sýry. Galantiny, paštiky, špikovaná masa, masa v krustě, v kabátku, rostbíf	Ovládá tepelné úpravy mas. Upravuje samostatně výrobky z různých základních surovin. Ovládá způsoby nakládání.

4.	7,30 – 9,30	Teorie – výrobky z ryb a mořských živočichů, suši, jednorčcové a víceporčcové výrobky. Finger Food	Pojmenuje druhy ryb sladkovodních i mořských, dary moře a řasy. Připraví Finger Food v moderní úpravě různými variantami. Vykostí a vyfiletuje ryby. Používá vhodné koření. Volí efektivní způsob přípravy ryb.
	9,30 -16	Praxe – rybí rolády, losová terina, různé druhy aspiků, výrobky na Finger Food	
5.	7,30 – 8,00	Test ověření znalostí	Ovládá všechna probraná témata Sestavuje kompozice z výrobků dle nejnovějších trendů. Vytváří ozdoby z těsta, bylinek a vykrajované zeleniny pro studenou kuchyni. Prezentuje své výrobky.
	8,00 – 12,30	Příprava výrobků ze všech tématických celků. Krájení, dekorování, ozdoby, skládání na inventář. Úprava stolů	
	13,00 – 16,00	Slavnostní raut pro pozvané hosty	